

Демографска кретања у Србији током последње деценије карактерише популациона регресија имајући у виду смањење укупног броја становника, пад наталитета, концентрацију становништва у урбаним срединама и пражњење руралних подручја, као и изразито демографско старење становништва. Према резултатима пописа из 2011 без деце је велики број жена старости од 20. до 24. године (82%). Тада је утврђено је да преко половине (55%) жена старости од 25 до 29 година и трећина (31%) жена између 30. и 34. године није имала искуство родитељства. Ниво рађања деце је испод потреба замене генерација и то је основни генератор депопулације и убрзаног старења становништва. У току последње деценије (2006-2016), стопа природног прираштаја у Републици Србији варира око просечне вредности од -4,8 ‰, док је, у апсолутном износу, број умрлих био већи од броја живорођене деце у просеку за око 35.000 годишње. Праве размере негативног прираштаја становништва могу се сагледати на нивоу општина. У 2016. години негативан природни прираштај забележен је у чак 165 од укупно 172 градова и општина. У односу на Републику Србију стопа природног прираштаја у Јабланичком округу (-7.70 ‰) је скоро двоструко нижа. У периоду 2012-16. на територијама ЈЛС-а: Лесковац (-6.52‰); Власотинце (-8.88‰); Лебане (-9.56‰); Медвеђа (-13.04‰) евидентирана је изразита негативна стопа природног прираштаја. У истом периоду, код наведених ЈЛС, број умрлих је скоро двоструко већи од броја живорођене деце. У јабланичком округу између два пописа (2002/2011) евидентан је пад укупног броја становника за 11.22%, што је двоструко више од пада укупног броја становника на нивоу Србије (4.15%). Најекстремнији пад укупног броја становника за наведени период забележен је у општинама Медвеђа (30.87%), Лебане (11.71%), Власотинце (10.26%) и град Лесковац (7.71%). Трендови смањења броја становника су резултат одлива становништва и негативног природног прираштаја. Овome треба додати да 83.33% општина Јабланичког округа припада IV групи изразито недовољно развијених јединица локалних самоуправа и чак 50% категорији девастираних подручја. Изузев града Лесковца који је сврстан у III групу развијености, општине Власотинце, Лебане и Медвеђа припадају IV групи изразито недовољно развијених јединица локалних самоуправа чији је степен развијености испод 60 % републичког просека. Пад наталитета, негативни природни прираштај, негативан миграциони салдо, низак фертилитет, депопулација и интензивно старење становништва су демографска слика Јабланичког округа у периоду између пописа 2002–2011. године. Анализе популационих трендова показују смањење економски активног дела становништва, смањење популације у школском узрасту, смањење обима потенцијалних мајки, пораст броја и удела пензионера. Према пројекцијама о кретању броја становника у Србији за период 2010-2050., које предвиђа Завод за статистику Републике Србије, негативни трендови ће се наставити у свим регионима Србије а посебно у Јужној Србији. Удео младих је низак и са тенденцијом даљег пада, док је удео старијих висок и стално расте. Према свим варијантама пројекција, неминовно је смањење учешћа радно способног становништва (15–64) у укупној популацији, а пад би се кретао од 3,0% до 8,2%^[1]. Депопулација, изразито старење становништва и одлив становништва представљају реалне развојне проблеме града Лесковца и општина Власотинце, Лебане и Медвеђа. Неповољни демографски токови уводе локалне заједнице у озбиљне друштвене, социјалне и буџетске изазове. Они се пре свега огледају у недостатку радне снаге и њеном старењу, даљем заостајању у погледу развоја, али и читавом друштвеном замирању. У том контексту приоритет је стварање услова за бољи и садржајнији живот и слање јасне поруке локалне самоуправе да предузима активности за реализацију мера популационе политике. Град Лесковац и општине Власотинце, Лебане и Медвеђа у оквиру предлога пројекта "**радимо за бољу будућност деце**" планирају следеће локалне мере популационе политике:

1. Подстицај запошљавања младих од 18 до 35 година старости кроз нефинансијску подршку за почетнике у пословању и доделу бесповратних средстава за покретање и унапређење пословања.
2. Повећање доступности услуга предшколског васпитања
3. Ангажовање личних пратилаца за помоћ родитељима деце и младих са сметњама и тешкоћама у развоју
4. Промовисање здравих стилова живота кроз уређење и опремање јавних зелених и спортско-рекреативних површина и дечијих игралишта у ЈЛС Лесковац, Власотинце, Лебане и Медвеђа.
5. Промоција репродуктивног здравља адолесцената кроз оснивање и умрежавање саветовалишта за заштиту репродуктивног здравља младих у ЈЛС Лесковац, Власотинце, Лебане и Медвеђа.
6. Промоција редовних превентивних гинеколошких прегледа у ЈЛС Лесковац, Власотинце, Лебане и Медвеђа.
7. Промоција решавања проблема неплодности у ЈЛС Лесковац, Власотинце, Лебане и Медвеђа.

Од наведених мера у општини Власотинце се реализују мере под редним бројевима 1, 2, 5, 6. и 7.

Циљ мере број 1 је развој и промоција предузетничког духа и подстицање предузетништва код незапослених, младих брачних парова, младих мајки, жена и младих (старости од 18 до 35) као и пружање подршке пословању и развоју ново основаним и постојећим микро, малим и средњим привредним друштвима (у даљем тексту: ММСП) и предузетницима

Циљ мере број 2 је да се грађевинском интервенцијом на предшколском објекту исти приведе намени и да се могући несметано предшколско образовање, повећа доступност услуга предшколског васпитања и на тај начин индиректно омогући смањење броја деце која нису примљена због попуњености капацитета.

Циљеви:

Циљ пете мере је унапређење знања о репродуктивном здрављу, што ће допринети позитивним променама у животним навикама, а кроз едукацију, саветовањем и превентивним деловањем може се допринети лакшем одрастању, развоју здраве сексуалности, усвајању позитивног односа према здрављу и очувању репродуктивних потенцијала адолесцената и младих људи.

Циљ шесте мере је да се изгради јавна свест о правовременом откривању премалигних и малигних промена репродуктивног система жена, других гинеколошких обољења и поремећаја репродуктивне функције, што у крајњој инстанци омогућава да се одговарајућим превентивним или терапијским интервенцијама повећају шансе за очување здравља и плодности.

Циљ мере бриј 7 је већа информисаност о узроцима

Циљне групе и корисници

неплодности, односно о начинима очувања плодности уз допринос смањењу броја особа са проблемом примарне и секундарне неплодности, о могућностима лечења неплодности и доступности услуга биомедицински потпомогнуте оплодње допринеће бољем разумевању неплодности.

Млади старости од 18 до 35 година,
Становници општине Власотинце

Дефинисана конкретна локална мера подршке за брже и лакше запошљавање осетљивих циљних група: младе мајке, млади брачни парови, млади од 18 до 35 година старости.

35 представника циљних група стекла знања и вештине за започињање бизниса, вођењу посла и израду бизнис плана

Повећан број запослених: 16 представника циљних група кроз доделу бесповратних средстава за покретање и унапређење пословања засновало радни однос.

Повећан број регистрованих привредних субјеката и/или предузетника и/или Пољопривредних газдинстава

Резултати:

Објекат предшколског образовања и васпитања приведени намени.

Активирано Саветовалиште за репродуктивно здравље младих у Власотинцу у оквиру постојеће здравствене установе (дом здравља). Формиран регионални тим. Обучено 64 ученика за вршњачку едукацију у 16 средњих школа. Одржано 64 вршњачких обука.

Организована гостовања стручњака и доносиоца одлука у ЈЛС на локалним и регионалним електронским медијима

Организовања трибина о узроцима неплодности, могућностима лечења неплодности и доступности медицинских услуга.
Публикован промотивни материјала о узроцима неплодности, могућностима лечења неплодности и доступности медицинских услуга.